UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentiis Jesu Christi Dei-Hominis

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1723

VD18 80217931

Artic. III. Quòd felicitas primi hominis constituerit felicitatem totius Universi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45509

Visual Library

æternitate, si conservâsset ipsum. Nihilominus dici potest, amorem hunc divinum & supernaturalem, cùm dominatus fuerit ipsius animæ, verè fuisse pondus ipsius naturale, quo ferebatur in DEum cum facilitate, cum voluptate, cum fortitudine, & continuo cum desiderio illum inveniendi, ad requiescendum in ipso. Erat hoc cum facilitate, quia nihil inveniebat in eo, quod esset ipsi obstaculo, sed econtrà omnia juvabant ipsum, ut raperetur in DEum, velut in centrum quietis suæ: Erat hoc cum voluptate, quia inveniebat ibi satisfactionem omnium suarum ardentissimarum inclinationum: Erat cum fortitudine, quia amor ipsius erat tam purus, tam perfectus, támque unicus in DEUM suum, ut non experiretur in se ullos alios affectus, quæ dividere possent vires suas? Erat hoc denique cum desiderio continuo jungendi se illi, quia non indigebat deliberatione voluntatis suæ ad agendum se in divinum hoc centrum, non magis, quàm res naturales tendere non cessant ad suum cum impetu, qui nec inruptionem, nec relaxationem noverat ullam.

Non poterat ergò, abs eo, quòd sibi vim inferret, tendere aliò, quàm ad DEum, nec velle aliud, quàm DEum, aut pro Deo: omni ex parte redibat in ipsum, nec invenire poterat quietem aut satisfactionem, nisi in illo. Quid beatius videri potest homine in hoc statu? sed beatitudo ipsius non stringebatur solummodò, nec terminabatur in persona sua, sed extendebat se quodammodò in omnes creaturas. Audi, qua ratione.

ARGUMENTUM.

Quòd felicitas primi hominis constituerit felicitatem totius Universi.

Articulus III.

QUando omnia in bono sunt ordine, sunt omnia in pace, & consequenter in perfectione sua, & in omni felicitate, cujus capacitatem habent, cùm pax aliud non sit juxtà effatum sancti Augustini, quàm tranquillitas ordinis: *Pax est tranquillitas ordinis.* Quamdiu homo permansit in ordine & gradu, in quo fuerat à Creatore suo collocatus, volo dicere; quamdiu affixus permansit amabili centro suo, quamdiu anima ipsius perfectissimè se subjecit divinæ ipsius voluntati, fruebatur profunda pace, in seipso & extra seipsum, & consequenter felicitate

S. Augustinus.

omo tam-
iu manſit in
ace, quam
iu manſit in
rdine.

tate perfectâ: Eò quòd obedientia, quam exhibuit Creatori ſuo, attraxit ipſi obedientiam inferiorum ſuorum. Omnes facultates animæ & corporis ſui obtemperabant exactiſſimè voluntati ſuæ, quia voluntas ſua fideliter obediebat, voluntati DEI: & paſſiones, quæ hodiè ita tumultuantur, adeò ſe ſubdebant rationi, ut evigilare & in lucem prodire non auderent, niſi acceſſiſſet, & ipſi accepiſſent imperium voluntatis.

Hæc pax domûs ſuæ extendebat ſe in totam ditionem ipſius; & DEus poſtquàm ipſum confirmâſſet velut Monarcham totius hujus magni Univerſi, voluit, ut famularentur & obtemperarent ipſi, absque reſiſtentia omnes creaturæ, quoad is reverentiam ac obedientiam præſtaret Creatori ſuo. Unica ſola obedientia, quam ipſe exhibebat, recompenſabatur illicò innumeris obedientiis, quas recipiebat ab omnibus creaturis: Subditi ſequebantur exemplum ſuperioris ſui; & quoad viderunt, ipſum collocare felicitatem ſuam in fideli ſubjectione præſtita Creatori ſuo, & ipſi collocabant ſuam in obedientia præſtanda ipſi, ut conſervarent ſe, ſicut ipſe, in ordine, quem acceperunt à Creatore ſuo. Et tandem omnes creaturæ erant in pace, quia omnes contentæ manebant in tranquillitate ordinis, quem acceperunt à primo & ſupremo Ente. *Pax eſt tranquillitas ordinis.* Sic felicitas primi hominis conſtituebat illam totius univerſi.

Obedientia, quam homo exhibuit DEO, fecit ipſum Dominum mundi.

Videmus etiam, quòd DEus poſuerit ipſum in loco voluptatis, qui appellabatur paradiſus terreſtris, ubi dedit illi poteſtatem imperandi omnibus, in morem ſupremi Domini: *Dominamini*; communicare ipſi volens, ſicut delicias, ita dominium ſuum, ut haberet ipſe paradiſum ſuum in terris, ſicut ille habebat ſuum in cœlis; isque eſſet DEus viſibilis mundi hujus inferioris, ſicut ipſe DEus inviſibilis eſt totius univerſi. Eò usque, aſſerente ſancto Chryſoſtomo, attollere ſupremus Creator voluit gloriam & felicitatem hominis: *Quod eſt DEus in cœlo, hoc eſt homo in terra, ſecundùm principatum dico.* Et ut mitteret ipſum in poſſeſſionem ingentium harum prærogativarum, ab ipſo die, quo intrare eum voluit in regnum ſuum, præſtari mandavit illi prima horologia ab omnibus ſuis ſubditis, quas omnes ante ipſum comparere voluit, ut acciperent ex me ejus nomen, quale hic eis voluerat aſſignare.

Primus homo erat viſibilis DEus mundi hujus inferioris.

S. Chryſoſt. hom. 2. in epiſt. S. Pauli ad Hebræos.

Quod non ſolùm fuit velut juramentum fidelitatis, quo ſe omnes creaturæ illi obſtrinxerunt, & promiſſio inviolabilem

obedientiam præstandi ipsi: sed fuit gloriosa quædam participatio, quam DEus attribuere ei voluit, potestatis suæ super illas, juxtà mentem sancti Basilii Seleucciensis; eò quòd ille, qui imponit infanti nomen, acquirat in ipsum aliquod genus imperii, quod assimilatur quodammodò imperio proprii patris, qui dedit illi esse; & hinc appellantur compatres, id est, velut cum patre patris. DEus, qui dederat esse omnibus creaturis, non imposuit ipsemet illis sua nomina, sed reservavit homini honorem ac potestatem imponendi nomina omnibus, quæ produxerat, operibus, ut, postquam receperunt esse ab omnipotentia DEI sui invisibilis, & nomen à sapientia DEI sui visibilis, recognoscerent se dependentes ab utroque, & obstrictos ad præstandam utrique obedientiam: *Me agnoscant artificem naturæ lege, te intelligant Dominum appellationis nomine.*

S. Basil. Seleucciens. Orat. 2.

Quare DEus voluerit, ut homo nomina daret omnibus creaturis.

O jucundum spectaculum! videre hominem formatum ad similitudinem DEI, ut teneat locum ejus, & sit velut prorex & administrator ipsis in toto hoc mundo inferiori; portabat is super frontem suam, nescio, qualem Majestatis adeò divinæ radium, ut animantium nullum aspicere ipsum auderet absque timore & reverentia in illum: tam imperiosam non absque dulcedinis temperie efformabat ex ore suo vocem, ut omnes bestiæ ipsum audientes cohibere se non possent, quin illum amarent, quin ipsi obedirent: Erat ei corpus prorsùs erectum, ut nonnisi pedum suorum plantis contingeret terram: oculos gerebat versùs cœlum elatos, ut tum illius, tum totius universi aspiceret pulchritudines, innoxia cum voluptate, quæ incessanter exstimularet ipsum ad amorem DEI: Sanitate potiebatur perfecta, quæ nunquam alterata fuisset morbis, nec morte destructa.

Pulchra dispositio hominis in statu innocentiæ.

Intellectus ipsius ita scientiarum naturalium omni genere excultus erat, ut nihil ita arcanum complecterentur omnes res creatæ, quod non ipse cognosceret perfectissimè. Sed quod perfectam ejus constituebat felicitatem, est, quòd possederit scientiam salutis pro qua accepit fidem tam vivam, tam illuminatam, tamque amplam, ut habuerit omnem cognitionem Mysteriorum divinorum, quæ necessaria erant ad efficiendum ipsum primum omnium Sanctorum, sicut primus erat omnium hominum: voluntas illius tam erat recta, ut formare non posset affectus, nisi eos, qui tenderent in rerum bonum, nec aberrare à via justitiæ, sive ex debilitate, sive ex ignorantia, sed duntaxat ex mero abusu libertatis

Vita hominis in statu innocentiæ.

tis suæ, abusu, quem facillimè semper poterat evitare, si voluisset: ipsius memoriâ fideliter ei suppeditabat statutô temporis momentô omnes cogitationes, quibus facultas erat reddendi ipsum felicem, consolatum ac beatum: & denique omnes animæ & corporis potentiæ obediebant voluntati ipsius, sicut hæc obediebat voluntati DEI. Manda, Domine, obedietur tibi exactissimè ab homine, quia ipse omnem suam in hoc collocat felicitatem, ut obediat unicè divinæ voluntati tuæ: manda etiam, ô homo omnibus creaturis te inferioribus, obedietur tibi fidelissimè ab eis, quia suam ipsæ attemperabunt obedientiam juxta illam, quam tu præstiteris DEO. Sic pax erit universalis in toto mundo, quia bonus ordo à lege æterna DEI præfixus observabitur in omnibus creaturis. *Lex æterna ordinem naturalem servari jubens.*

S. Aug. lib. 21. contra Faustum c. 27.

Sed perfecta felicitas primi hominis limitata non fuerat ad solam ipsius personam; filii hæreditâssent bona patris sui, ita, ut omnes ingressi fuissemus mundum pleni gratiâ & virtute, pleni scientiâ & sanctitate. Et ut verbô dicam, incepissemus hic in terris vitam beatam, in tota perfectissima possessione DEI, cujus homo est capax in terris. Contemplatio divinitatis, quam cognovissemus clariùs, quàm quidvis aliud, fuisset usitata animorum nostrorum voluptas; & perfectus summi boni amor, nostras omnes constituisset delicias. Et, quod omnia transcendit, post exacta aliquot in statu tam beato sæcula, transiissemus à vita temporali ad æternam, à terris in cœlum, & à contemplatione DEI ad claram visionem ejusdem, quin fuissemus experti sævitiem mortis, aut concomitantes eandem morborum dolores.

Felicitas filiorum Adam, si pater permansisset in statu innocentiæ.

Haud facile esset enarrare diversos motus in animo viri hujus exortos, dum audiebat hæc omnia, omninò sibi nova, non sine frequentibus in cœlum emissis tum suspiriis, tum obtutibus. Ex una parte probè experiebatur latere hic quidpiam veri, eò quòd ipsemet confusam quandam concepisset illius idæam; quódque ipsa natura suum attolleret cor ad desiderium, nescio, cujus magnæ, sibíque incognitæ felicitatis; ea ferè ratione, quâ illi in statu olim fortunato positi, & ab eo delapsi, aliquas semper illius conservant reliquias, quæ nonnisi difficillimè delentur. Ex alia parte sentiebat imbecillitates, timores ignorantias, contrarietates, & ingentem miseriarum numerum, procul remotus à statu felici, quem sibi depingi audiebat; quod ipsi persuasit

suasit, omnia, quæ dicta sunt, meras esse imaginationes.

Quomodò vultis, ut vobis credam? dixit nobis: si enim verum est, primum hominem potitum fuisse possessione tam ingentis felicitatis, qua ratione dilabi potuit indè? an privavit hâc illum ipsemet DEus? sed inconstans ipse non est, ut tantîs charissimam sibi creaturam afficiat bonis, & postea seipso absque ulla causa, hîs denuò exspoliet ipsam. An homo tantam sufferre non potuit felicitatem, hácque exuit semetipsum, ut miserum se redderet ac infelicem? sed esse non poterat inimicus eò usque sibimetipsi; nemo enim miser esse velit, si valeat esse beatus. An ergò quisquam alius, ipso reluctante, & reluctantibûs ipsîs DEI consiliîs, illâ deprædatus est eum? sed quis potentior esse possit DEO, quisque prævalere valeat huic homini, quem depinxisti subjectum nulli, nisi soli DEO?

Mirum est, quòd homo ceciderit è statu innocentiæ.

Hic discursus, qui satis aptus videbatur in homine, qui non nisi sola adhuc habebat lumina naturæ, fidem faciebat instructori illius, sufficientis ipsum fore capacitatis comprehendendi sublimissimas Religionis veritates: animabatur ex hoc, ad explanandum ipsi unum è Mysteriis maximè à cognitione nostra naturali remotis, nempe illud de peccato originali, commisso à primo parente nostro, ex eo, quòd id voluerit; & communicato omnibus ipsius filiis, abs eo, quòd voluerint illud. Fatendum est, pauca esse in Religione nostra, quæ magis adversentur rationi nostræ humanæ, quàm dicere, quòd rei nascamur alicujus peccati, quod non commisimus; quódque nobis imputetur aliquis error, ex quo tam parùm participamus, ut commissus is fuerit plùs quàm sex mille annîs antè, quàm nasceremur. Et nihilominus hæc una est præcipuarum & fundamentalium veritatum Religionis nostræ Christianæ, sine qua cætera nostra mysteria nobis forent incomprehensibilia. Ecce igitur, quomodò pius hic & sapiens Ecclesiasticus ipsi hanc explanaverit veritatem?

Primus h
Doctrin debebat
peccato poterat
ginali manere i
ficur ratiu beato
humana

ARGUMENTUM.

Quomodò primus homo, dum ex innocente se reddidit obnoxium peccato, confestim è felici factus sit miser.

Prima
infelici
human

Articulus IV.

Optimè discurristi, dum dixisti, difficile esse captû, quòd primus homo deciderit è statu tam beato primæ suæ innocentiæ,